

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **17072909**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

20 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**BİTLİS MİLLETVEKİLİ
SAYIN HÜSEYİN OLAN'IN
TBMM 7/47461 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

- 1-Hizan Belediyesi tarafından gerçekleştirilen 2026/1326464 İKN'li ihalede, isteklilerden "Hizan ilçe sınırları içerisinde üretim yaptığına dair Üretici Belgesi" istenmesinin hukuki ve teknik gerekçesi nedir?
- 2-Şartnamede yer alan "nakliye verilmediğinden dolayı" ifadesi, üretim tesisinin mutlaka Hizan ilçe sınırlarında bulunmasını hangi teknik zorunluluk nedeniyle gerekli kılmaktadır?
- 3-İhale ilan tarihi itibarıyla Hizan ilçe sınırları içerisinde parke taşı üretimi yapan kaç firma bulunmaktadır?
- 4-İhale dokümanında yer verilen bu yeterlik kriterini karşılayan firma sayısı ihale hazırlık sürecinde tespit edilmiş midir?
- 5-İhale hazırlanmadan önce, söz konusu düzenlemenin rekabet ilkeleri açısından bir araştırma yapılmış mıdır?
- 6-Yapım işi niteliğindeki bir ihalede yüklenicinin üretici olmasının zorunlu tutulması hangi mevzuat hükmüne dayandırılmıştır?
- 7-Şartnamede üretim yeri esas alınırken, ürünün teknik yeterliliğini ortaya koyacak TS EN 1338, TSE uygunluk belgesi, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi veya akredite laboratuvar deney raporları neden yeterlik kriteri olarak düzenlenmemiştir?
- 8-Hizan ilçe sınırları içerisinde şartnamede öngörülen yeterlik kriterini karşılayan tek bir üretici bulunduğunun tespit edilmesi halinde, Bakanlığınız söz konusu ihale hakkında 4734 sayılı Kanun'un temel ilkeleri yönünden resen idari inceleme başlatacak mıdır?
- 9-Bakanlığınıza bu ihale hakkında rekabeti sınırladığı, belirli bir üreticiyi avantajlı hale getirdiği veya adrese teslim şartname niteliği taşıdığı yönünde herhangi bir başvuru, şikâyet ya da ihbar ulaşmış mıdır?
- 10-Bakanlığınız, söz konusu ihale dokümanının 4734 sayılı Kanun ve ilgili ikincil mevzuat bakımından incelenmesi amacıyla resen idari inceleme başlatacak mıdır?
- 11-Belediyeler tarafından hazırlanan ihale dokümanlarında, üretim tesisinin belirli bir il veya ilçe sınırları içerisinde bulunmasını zorunlu kılan düzenlemelerin rekabeti daraltmasını önlemek amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü bir denetim veya rehberlik çalışması bulunmakta mıdır?

CEVAP

Hizan Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide; İhalenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19 uncu maddesi uyarınca açık ihale usulüyle gerçekleştirildiği, ilk ihale dokümanında Hizan ilçe sınırları içinde üretim yapılmasına ilişkin düzenlemenin yer aldığı ve 31.07.2026 tarihli

zeyilnameyle coğrafi üretim şartının kaldırıldığı, ihale tarihinin 05.08.2026 saat 10.00'dan 14.08.2026 saat 11.00'e ertelendiği, buna bağlı olarak idari şartnamenin ihale tarihi ile asgari teminat geçerlilik tarihine ilişkin 3 ve 26'ncı maddelerinin güncellendiği, zeyilname tarihi itibarıyla ihale dokümanını EKAP üzerinden edinen kişi bulunmadığından bireysel bildirim yapılmadığı, zeyilname ve güncellenen ihale tarihi EKAP üzerinden yayımlandığı, zeyilname sonrasında idari şartnamenin 7.3.2 ve 7.4'üncü maddelerinde, coğrafi sınırlama içermeyen 'Üretici Belgesi' ibaresinin kaldırıldığı,

Hizan ilçe sınırlarında üretim şartının gerekçesinin, 31.07.2026 tarihli zeyilname fark dokümanında açıkça görüldüğü, anılan belgede idari şartnamenin 7.3.2 nci maddesinin zeyilname öncesi açıklamasında 'Nakliye verilmediğinden dolayı, Hizan ilçe sınırları içinde üretici belgesine sahip olmalıdır.' şeklinde gösterildiği, 7.4 üncü maddesinde de 'Hizan İlçe Sınırlarında Üretim Yaptığına Dair Belge' düzenlenmesine yer verildiği,

Aynı fark dokümanında bu coğrafi ifadelerin zeyilnameyle kaldırıldığının açıkça gösterildiği, bununla birlikte idari şartnamenin 25.1 inci maddesi ile iş kalemi tarifleri uyarınca ulaşım ve nakliye giderlerinin tamamının teklif fiyatına dâhil olduğu ve ayrı nakliye bedeli ödenmemesinin üretim tesisinin belirli bir ilçe sınırında bulunmasını tek başına zorunlu kılan bir neden olarak uygulanmadığı,

"Nakliye verilmediğinden dolayı" ifadesinin, nakliye için ayrıca bir iş kalemi veya sonradan ek ödeme öngörülmediğini ifade ettiği, nakliye maliyetinin teklif dışında olduğu anlamına gelmediği, basında yer alan haber ve değerlendirmeler üzerine ihale dokümanının belediye başkanının talimatıyla yeniden incelendiği ve coğrafi üretim şartının zeyilnameyle kaldırıldığı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, maddi veya teknik hata ya da eksikliğin zeyilnameyle düzeltilmesi için ayrıca 'zeyilname gerekçe raporu' adıyla bir belge düzenlenmesinin öngörülmediğinden ayrı bir gerekçe raporu hazırlanmadığı, yapılan değişikliğin önceki ve sonraki hâlinin 31.07.2026 tarihli zeyilname fark dokümanında gösterildiği, ihale tarihinin de isteklilerin teklif hazırlayabilmeleri için 14.08.2026 tarihine ertelendiği,

İhale işlem dosyasında, ilk ilan tarihi itibarıyla Hizan ilçe sınırlarında parke taşı üreten ve ilk dokümandaki yeterlik koşullarını karşılayan firma sayısı; işyeri ruhsatı, sanayi sicili, oda/kapasite kaydı ve ürün uygunluğu ölçütleriyle birlikte gösteren tarihli ve imzalı resmî bir tespit bulunmadığı, yaklaşık maliyet çalışmasının ise üretici sayısının tespitine yönelik olmayıp, OSKA programı üzerinden Bakanlığımızca yayımlanan yapım birim fiyatları ve pozlar esas alınarak gerçekleştirildiği, hesap cetvelleri ile dayanak belgelerinin ihale işlem dosyasında mevcut bulunduğu,

İhale hazırlık aşamasında, ilk dokümandaki coğrafi ve üretici olma şartını karşılayabilecek firma sayısına ilişkin ayrı bir piyasa/rekabet etki tespit raporu düzenlenmediği, yaklaşık maliyetin Bakanlıkça yayımlanan poz ve birim fiyatlar üzerinden hesaplanması nedeniyle bu çalışma kapsamında ayrıca piyasa fiyatı veya üretici araştırmasının yapılmadığı, bununla birlikte 14.08.2026 tarihinde yapılan ihaleye iki isteklinin teklif verdiği, 18.08.2026 tarihli ihale komisyonu kararında her iki teklifin geçerli olduğu ve her iki isteklinin üretici belgelerinin kontrol edildiği, ihalenin Tatvan ilçesinde yerleşik Akar Altyapı İnşaat Taahhüt Beton Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Akar Altyapı Ltd. Şti.) üzerinde bırakıldığı, şirketin üretici belgesini Malatya ilindeki üretim tesisi üzerinden sunduğu ve ihalenin Hizan ilçesinde yerleşik bir firma üzerinde kalmadığı,

Yaklaşık maliyetin OSKA programında, Bakanlığımızca yayımlanan yapım birim fiyatları ile pozları esas alınarak hazırlandığı, hesap cetvelleri ve dayanak belgeleri ihale işlem dosyasına konulduğu, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 8 ve 10 uncu maddeleri uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenerek yayımlanan birim fiyat ve rayiçlerin yaklaşık maliyet

hesabında kullanılmasının mümkün olduğu, poz kalemleri için ayrıca piyasa fiyatı veya üretici araştırması yapılmadığı, bununla birlikte yaklaşık maliyetin hesaplanması ile yeterlik şartının rekabete etkisinin araştırılmasının farklı işlemler olduğu, ihale hazırlık dosyasında coğrafi yeterlik koşulunun rekabete etkisini ve daha az sınırlayıcı alternatifleri karşılaştıran ayrı bir rapor bulunmadığı, basında yer alan haber ve değerlendirmeler sonrasında belediye başkanının talimatıyla dokümanın yeniden incelendiği ve coğrafi şart zeyilnameyle kaldırıldığı, EKAP'ta ilan ve doküman yayımlanması, Kamu İhale Kurumunun ihale dokümanını esaslan önceden inceleyip onayladığı anlamına gelmediği,

İncelenen mevzuatta, bu nitelikteki bir yapım işinde yüklenicinin mutlaka parke taşı üreticisi olmasını emreden özel bir hüküm bulunmadığı, yeterlik kriterlerinin 4734 sayılı Kanunun 5 inci ve 10 uncu maddeleri ile Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği uyarınca işin niteliğine uygun, açık, ölçülü ve rekabeti engellemeyecek şekilde belirlenmesi gerektiği, idarenin takdir yetkisi bu esaslarla sınırlı olduğu, zeyilname sonrasında kalan genel 'üretici belgesi' şartı coğrafi sınırlama içermediği ve tekliflerin değerlendirilmesinde her iki istekli bakımından uygulandığı,

Üretici olma durumu ile ürünün teknik standarda uygunluğu birbirinden farklı olduğu, TS EN 1338 gibi ürün standartlarının ürünün teknik niteliklerine, TS EN ISO 9001 ise kuruluşun kalite yönetim sistemine ilişkin olduğu, bu belgelerin tamamının aynı işlevi görmediği, söz konusu belgeler bu ihalede isteklinin yeterlik kriteri olarak ayrı ayrı düzenlenmediği, ürün kalitesinin güvenceye alınmasına yönelik standart, numune, deney ve muayene-kabul hükümlerinin teknik şartnamede açık ve doğrulanabilir şekilde gösterilmesinin 'üretici belgesi'nin ise ürün uygunluğunun yerine geçen bir belge olarak kabul edilmemesi gerektiği, bundan sonraki doküman hazırlıklarında bu ayrımın ayrıca gözetileceği,

Somut ihalede coğrafi üretim şartının zeyilnameyle kaldırıldığı, ihale komisyonu kararına göre iki isteklinin teklif verdiği, her iki teklifin geçerli sayıldığı ve her iki isteklinin üretici belgelerinin kontrol edildiği, ihalenin Tatvan ilçesinde yerleşik olup üretici belgesini Malatya ilindeki üretim tesisi üzerinden sunan Akar Altyapı Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, dolayısıyla yeterlik kriterini karşılayan tek bir üretici bulunduğu veya ihalenin Hizan ilçesinde yerleşik bir üreticiye bırakıldığı yönünde bir durum oluşmadığı,

Belediyenin EBYS ve EKAP kayıtlarında yapılan kontrol sonucunda, cevap tarihi itibarıyla bu ihaleye ilişkin belediyeye yapılmış herhangi bir resmî başvuru, şikâyet veya ihbar kaydının bulunmadığı belirtilmiştir.